ч. 88 (13.327). Львів, субота 8. квітня 1933. Opłata pocztowa zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щади. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Митрополит Шептицький
про нинішню молодь.

Інтерву у польській пресі.

У варшавському „Бунті Млодих“ з 2. IV. п. р. ч. 39. находимо статтю п. н. „Розмова з Й. Е. Митрополитом Шептицьким“. Подаємо її в цілости, без ніяких змін разом з редакційним вступом „Бунту Млодих“. — Ред.

„Посеред комплексу святоюрських будинків, напроти катедри, у малій, але гарній палаті живе Митрополит Шептицький. Присвятивши себе ідеї унії і греко-католицькій церкві, не надуживаючи ніколи свого становища для негайних політичних цілей, але стоючи завсіди на сторожі культурних і моральних вартостей свого народу, здобув собі Митрополит величезний авторитет в українському громадянстві. На жаль, надто часто не доцінюємо тої позиції, як про це свідчать бездумчиві кампанії, ведені давніше нашою бруковою пресою проти катедри св. Юра.

У великій ждальні-сальоні стрічаємо перекрій українського населення: численна — трохи збентежена — делеґація української молоді, потім кількох священиків, якісь старші панове з інтеліґенції і кількох селян у барвистих одягах. Митрополит, ще недавно дуже хворий, не встає з фотелю, а проте особисто полагоджує всі справи, звязані зі своїм становищем. Бачу його вперше і не можу опертися сильному враженню. Великанська постать з добрячими очима і довгою, сивою бородою — так уявляємо собі давніх князів Церкви, що були осередком не тільки релігійних справ, але і всього життя вірних.

Питаю про українську молодь:

— Ситуація нашої молоді — відповідає Митрополит — просто розпучлива. Вправді в цьому моменті кріза заторкує так само польську молодь, а проблема, що діяти зі студентами, що кінчають високі школи з дипльомами, але без виглядів на посади, займає весь світ, — а проте прошу взяти під увагу, що та кріза істнує для української молоді вже від літ. Тому можна завважити сумні наслідки.

— Чи Екселенція не думають, що причиною злого є тут радикальні тенденції серед молоді?

— Очевидно, що неетичні і скрайні напрямки, які признають засаду „ціль виправдує засоби“, є поважною перешкодою. А проте можна бачити в них радше наслідок ніж причину бойкоту, якого жертвою є молода українська інтеліґенція.

— Як старше українське покоління відноситься до напрямків, пануючих серед молоді?

— Майже всі напрямки молоді мають свої відповідники також у старшому поколінню. Якщо мова про поважні католицькі сфери, то вони неоднократно осуджували всі методи боротьби, незгідні з християнською моралю. Не треба додавати, що такі методи застосовують обі сторони і що це зубаті колеса, які взаїмно себе порушують та яким не видно кінця...

— А всеж серед старшого громадянства видно часто людей коректних супроти держави, чи їх приклад не впливає на молодь?

— На жаль навіть людей найповажніших і таких, що найдальше тримаються від політики, часто усувають з їх становищ хіба тільки тому, що вони українці. Такий приклад створює почуття безнадійности й улекшує працю чуттєвим елементам, нерозумним та ірраціоналістичним, які в нормальних часах грали би далеко меншу ролю. Очевидно, сама справа посад є лише одною з подробиць цілої системи. Є теж справи чисто чуттєві, які мають величезний вплив...

— З огляду на такий сумний матеріяльний стан, як можна пояснити собі розмірно слабий розвиток комунізму і радянофільства серед молоді?

— Це чудо Боже і праця свідомих тої небезпеки діячів. Важко уявити собі терен кращий для аґітації зі сходу, як інтеліґентський пролетаріят, на кожному кроці шиканований, відрізаний від можливостей нормального життя. Може це непомильний національний інстинкт вказує їм, що будучність народу не може лежати в системі, опертій на загальнім невільництві, як це є в Росії. Однак є фактом, що також молодь енерґійно ставить чоло більшовицькій аґітації.

— Чи брак українського університету не впливає роздразнююче на національні почування молоді?

— Ясна річ, що це одна із недостач, яка дає себе сильно відчути, один із тих браків, яких нічим не можна виправдати. Він спричинює як наслідок, еміґрацію, яка має теж свої погані сторінки. Однак прошу не витягати мене на політичні теми. Є серед українського громадянства люди під цим оглядом компетентніші від мене і раджу до них звернутися“.

Ще одна „чистка“.

У СССР уже кілька разів „чистили“ бібліотеки; зрозуміла річ, що не може, чейже, революційна влада лишити після своєї перемоги десятки, а може й сотки тисяч примірників усякої монархічної макулятури для масового вжитку. Від такої „літератури“, щоправда, в низах звільнилися самі в порядку революційної ініціятиви, а проте в 1926 р. Наркомос РСФСР видав інструкцію про ґенеральну чистку бібліотек, яка в томуж році була переведена. Що після цієї чистки не могли у бібліотеках лишитися „Псальми“ і „Життя преподобного Серафима Саровського“ ясно, тим більше, коли пригадаємо, що тоді вже серед забракованих книжок були окремі твори Маркса, Енґельса і навіть Леніна, як також Гоголя, Пушкіна, Лермонтова.

Зокрема на Україні в 1928 році перевели ще додаткову чистку. На цей раз „ізяті“ були буквально всі книжки, видані за часів української державности (Центр. Рада, Гетьман, Директорія).

У 1932 році переведено знову чистку. Останнє число „Красного бібліотекаря“ (Ч. 8—9, 1933 р.) повідомляє про її результати і деякі „перекручення“. Отже, які завдання мала ця чистка? В інструкції народнього комісаріяту освіти було сказано, що треба „ізять“ „всі без винятку книжки з релігійним змістом, як дореволюційні так і післяреволюційні“, „книжки, що пропаґують ріжну містику, як от, окультизм, менталізм, спіритизм, хіромантія, маґія, всілякі сонники“ тощо.

Читач здивується: невже такі книжки були в радянських бібліотеках аж до 1932 року? Ні, таких книжок уже давно нема, а тому цілком зрозуміло, що областні бібліотеки змушені були доповняти і конкретизувати інструкцію Наркомосу. В Ленінградській области були усунені такі книжки: „1) вся антирелігійна література, що освітлює релігію лише науково-природничим способом; 2) вся література професійних союзів, що була друкована до 5 пленума ВЦСПС 8-го скликання, тобто до перебудови профспілок; 3) література про безробіття, безперивку, про питання переходу на 7-годинний робочий день; 4) усі книжки про соціяльне страхування й охорону праці, що вийшли до останніх ухвал у цих питаннях (1931 р.); ...8) книжки про історичний матеріялізм: Фінґерт, Бухарін“... („Кр. б-рь“. Ч. 8—9. 1933 р.. стр. 8).

Чим тут кермувались автори цих „ізятій“— цілком ясно. Антирелігійна наукова література, наприклад, небезпечна тим, що вона може читачам показати і нове леніно-сталінське „православіє“; література профсоюзів є просто „контр-революційна“ — ануж читач довідається про справжнє завдання професійних союзів і про те, як його експльоатують! Так само небезпечна і література про безробіття, а особливо про соціяльне обезпечення та охорону праці.

Але це ще не все. Крім оцих книжок, що підлягають знищенню (і лише деяке мінімум іде в державні книгосхоронища), ще створюється спеціяльний „зачинений фонд“. „Так званий „закритий фонд“ організується тільки при районових бібліотеках, і користуватись ним можуть тільки партактив і студенти комвузів“ (див. стор. 9). Отже навіть не всі комуністи!

Щож це за такі страшні книжки, що позапартійному до них ані заглянути не вільно? Перечислимо деякі: Каутський, — „Походження християнства“, Каутський — „Економічна наука Карла Маркса“; Роза Люксембурґ — „Накопичення капіталів“; Розенберґ — „Коментарі до 2 тому „Капіталу“; Гільфердінґ — „Фінансовий капітал“; Туган-Барановський — „Основи політекономії“... А ще є такі люди, які хочуть нас переконати, що більшовики це і є справжні марксисти!... Далі до „фонду“ зараховано праці Павлова („20-тирічний досвід“), Переверзева (з літературознавства),) Сабянова — „Економіка й економічна політика СССР“ і багато багато інших видань Держвидаву СССР.

Діяльність інших областних бібліотек — як повідомляє той самий орґан — майже нічим не відріжнялась від Ленінградської, і хоч ніби ґенерал А. Бубнов (комісар народньої освіти) дуже розгнівався за таке „перекручення“ і наказав переглянути і направити „помилки“ (див. постанову Колеґії НКО РСФСР від 4. X. 1932), то проте „шкідливі“ книжки уже усунені, і безперечно Держвидав їх перевидавати не буде. Аджеж у самій Москві „ізяли“ твори Лонґфелло, Торквато Тассо, Шіллера, Едґара По, а із російських Жуковського, Турґенева, Короленка й інших.

Словом, більшовицьке „Геть неписьменність!“, треба розуміти „Хай живе неписьменність!“...

Т. Котович.

Ґуртівня кооперативи „Рідна Школа“ шкільних і канцелярійних приборів.

Учасі теперішнього важкого лихоліття „Рідна Школа“ як всенародня установа веде оборону прилюдного шкільництва, а одночасно веде велику творчу працю над організацією й удержанням українських приватних шкіл, курсів, захоронок, дітючих садків, ремісничих варстатів, бурс та інших виховних установ. Все це коштує величезні гроші. Український народ власними засобами жертвенно піддержує „Рідну Школу“, але це все не вистарчає. Зростаючі потреби „Рідної Школи“ примушують нас шукати нових джерел доходу. З тією метою засновано кооперативу „Рідна Школа“.

Управа кооперативи „Рідна Школа“ увійшла в переговори безпосередньо з відповідними фабриками і продуцентами шкільних і канцелярійних приборів та створила у порозумінні і за згодою Дирекції „Центросоюзу“ ґуртівню в першу чергу для всіх кооператив краю, обєднаних у „Центросоюзі“, для яких доставляє товари тільки за посередництвом „Центросоюзу“. Згодом — на підставі усталеного запотребування — заключить кооператива „Рідна Школа“ умову з фабриками на продукцію важніших масових артикулів з власною маркою.

Зокрема звертаємо увагу на *листовий папір „Рідної Школи“* в касетах і мапках (по 10 штук) з прегарною мистецькою вінєтою та охоронною маркою „Р. Ш.“. Величезний вибір щодо якости, формату й приступних цін дає змогу кожному українцеві та кожній українці і кожній українській установі уживати для своєї переписки тільки й виключно листового паперу „Рідна Школа“. Клич: *Пишемо тільки на листовому папері „Рідна Школа!“* повинен стати загальним. Листового паперу „Рідної Школи“ домагайтеся в кожній кооперативі, у кожній крамниці! Перший наклад листового паперу „Рідна Школа“ надійде з фабрики вже у половині квітня ц. р. На кожному товарі, який висилатиме кооператива „Рідна Школа“, буде напис: *„Чистий дохід на „Рідну Школу!“*

На днях управа кооперативи „Рідна Школа“ розсилає цінник шкільних і канцелярійних приборів до всіх управ Кооперативних Союзів, де при товарах усякого сорту подані дійсно конкуренційні ціни. Бо метою Кооперативи „Рідна Школа“ є не тільки приєднувати весь український загал під кличем „Рідна Школа“, але й добірним товаром та по змозі дійсно найдешевшими цінами!

Всі кооперативи в краю, всі школи, шкільні і приватні крамниці, українські установи, канцелярії українських адвокатів, нотарів, інжинірів і взагалі всі українці повинні покривати свої запотребування тільки через ґуртівню кооперативи „Рідна Школа“. Памятаймо, що кожний зароблений кооперативою „Рідна Школа“ гріш, призначений у цілости на оборону українського прилюдного й розбудову українського приватного шкільництва.

З признанням підносимо, що дирекція „Центросоюзу“ дуже прихильно поставилася до започаткованого кооперативою „Рідна Школа“ великого діла і в окремому поклику до управ Кооперативних Союзів підкреслила *„конечність потреби якнайживішої співпраці цілої Кооперативної Організації з „Рідною Школою“*, якої вислідом буде збільшення фондів, конечних до дальшої розбудови нашого приватного шкільництва“.

Маємо надію, що й весь український загал піддтримає змагання кооперативи „Рідна Школа“ масовими замовленнями.

Управа Кооперативи „Рідна Школа“
У Львові, Ринок ч. 10.

СВЯТКУЙМО БЕЗ АЛЬКОГОЛЮ!

Замісць алькогольних напитків нехай з нагоди Воскресення Христового на світочному столі кожної української хати, українського товариства та забавового комітету красується ПО МИСТЕЦЬКИ ВИКОНАНА КАРТА РІДНОЇ ШКОЛИ, ЩО ЗВІЛЬНЮЄ ВІД АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПОІВ. Такі карти можна набути за попереднім зложенням датку (бодай 2 зол.) в Кружку або Головній Управі Рідної Школи у Львові, Ринок 10.

Що думають в Европі про Радянщину.

У звязку з увязненням шістьох британських громадян в ДПУ та з анґлійсько-радянським напруженням, европейська преса займається уважніше внутрішніми відносинами Радянщини. „Нае Ціріхер Цайтунґ“, що все ставилася прихильно до більшовицької господарки та обстоювала навязання торговельних зносин з Радянщиною, пише в передовій статті під наг. „Зруйновані ілюзії“ між іншим таке:

„Після заяв Сталіна на початку другої пятилітки про запевнений розвиток тяжкої індустрії з її велитнями Маґнітоґорськом, Дніпрельстаном, Донбасом та іншими, загальне здивування викликали повідомлення про саботажі та підготовку до нових великих процесів. Радянський уряд твердить, що працю електричних стацій, копалень, тракторних стацій та інших підприємств спиняють руїнники їдкими квасами, піском і т. д. Непридатність до праці Дніпрельстану зясовується тим, що радянські інжинієри навмисно ушкодили турбіни. Коли тепер, не зважаючи на остороги британського амбасадора, ДПУ рішила поставити анґлійських інжинірів перед революційний трибунал, то це значить, що радянська влада хоче новим розпаленням ненависти до чужинців відвернути увагу населення від поразки промислової програми, з якою злучено так багато надій.

Хто слідкував за радянською пресою, того не можуть здивувати повідомлення про саботажі. Ця преса постійно жаліється на поганий стан нових „ґіґантів“, які пустили надто швидко в рух в цілях пропаґанди, без належного уладження. Наприклад з чотирьох домен лірні „Ворошилова“ працює більше-менше нормально лише одна. На металічній фабриці „Рикова“ за лютий та березень втікло 700 робітників і т. д. Так само стоїть справа і з Дніпрельстаном, де невправність робітників та злу якість машинових частин вироблених на радянських фабриках мають відпокутувати радянські та закордонні „специ“, яким ДПУ робить процеси за саботажі“.

„Крім застрашування та поліційних переслідувань в Радянщині не знають інших засобів зарадити злому станові промислу. Тому вона прямує до голоду, хаосу та знищення всього, що ще лишилося“. *(Укбюро.)*

Запит в українській справі в анґлійському парляменті.

Дня 22. березня звернувся посол Рис Дейвіс із запитом до секретаря закордонних справ, хто належить до Комітету Трьох, який має розглядати петиції в справах української меншости в Польщі, а також, чи на слідуючому засіданню Ради Союзу Народів будуть розглядати якусь петицію в українській справі.

За секретаря закордонних справ, сер Джона Саймона, відповів його заступник кап. Елен: Комітет Трьох, який має розглядати меншиневі петиції, складається з представника Франції, Еспанії, та Норвегії. Секретаріят закордонних справ не одержав ще списку справ, які мають бути обговорені на слідуючому засіданню Ради, тому не знає, чи є між ними яка петиція у справі української меншини“. *(Укбюро Льондон.)*

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 8. КВІТНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Ґоґ — сучасна потвора.

„Чи читали ви вже Ґоґа?“ — такі оголошення попадались недавно у чужій пресі. Два роки тому таким запитом зустрічали себе інтеліґентні італійці. „Ґоґ“ — книжка одного із найбільших сучасних італійських письменників Папінія. Вона займається ріжними явищами сучасної культури.

Спершу слово про автора. Папіні досі у 52-ім році життя, зберіг невтишний вогонь свого молодечого бунту. Він сильно невдоволений світом. У двацяти своїх книжках, від фільософії до поезії включно, він шукає „нової людини“. Системи, світогляди, напрямки йому не вистарчають: усе, чого торкнеться, розгорощує своєю аналізою і залишається із голодом якоїсь великої нової правди. У такому то голоді духовий анархіст офіціяльно навернувся на католицизм, написавши у 1921 р. прегарну „Історію Христа“. Ця еволюція була така несподівана, що Жорж Сорель назвав це „навернення“ — одним із найбільших ґумбуґів сучасної літератури. Час виправдав цей суворий осуд. Уже 20 літ тому склав Папіні свою духову біографію „Скінчена людина“, а тепер показує світові свою нову викривлену маску.

„Ґоґ“ хоч і слабший твір Папінія, дуже характеристичний для нього і для нашої доби. Ґоґ — прізвище уроженця якогось ґавайського острова, що став в Америці небувалим міліярдером і під кінець життя хоче заспокоїти свої ріжні духові забаганки. Він має необмежене майно і мандруючи по світі розсіває свою вульґу та гроші. Книжка Папінія це буцім то щоденник цього чудака-потвори без серця, що живе тільки мізком. „Ґоґ“ має своєрідну насолоду робити експерименти з ріжними людськими бажаннями, ідеалами, пристрастями, новими ідеями.

За цією маскою „Ґоґа“ Папіні у 70 коротких розділах кидає думки про сучасну культуру, її шпилі, прірви та дивогляди.. Є там розмови з ріжними нинішніми ґеніями. Форд це не промисловець, що працює для міліонів, а фантаст, який мріє про працю без робітників і про продукцію задурно; Ґанді — єдиний справжній анґлієць між індійцями, який використав ідеї европейської культури з фільософії, релігії та історії; Айнштайн найшов нове розяснення світа у простім явищі, що завсіди десь щось обертається; Фройд створив медичну теорію під впливом літератури; Ленін уявляє собі ідеальну державу як зразкову вязницю з працею каторжан і вважає кров одним із найкращих навозів культури: Едісон це розчарований технік тому, що не найшов двох способів, які звільнили би людство від двох найбільших мук: мужчини від думання і жінки від родження дітей; Вельс віщує европейській культурі поворот до дикунів; Метерлінк добачує глибоке споріднення між життям людей і небесних зір; Шов — автор, що свідомо вибрав найповажнішу для анґлійців ролю кльовна.. — Ця черга славних людей багато довша.

Ґоґ показує нам дивні закутини світа і виїмкових чудаків. Чуємо про острів, де в хвилиною, коли хтось там родиться, один обовязково мусить на його місце вмерти; про ціле безлюдне місто, з якого мешканці вийшли, залишивши всю свою обстанову; про половину Ню Йорку, перемінену Ґоґом у дику природу з хижаками та хащами; про непереможну фортецю на морі на випадок найближчої війни, де Ґоґ зможе жити серед вибагів як на Олімпі; про фарму, де живе кілька найбільших світових велитнів.

Ґоґ знуджений сучасною культурою, хотів би її оживити ідеями великих самотників і химерників. Він мріє про нову музику тиші; про методу як добувати зі звірят людську душу; про акційне товариство, що фабрикувало би спіритистичні марева і використувало їх для практичних потреб; про товариство приятелів людства, що вело би своєрідну контролю моралі; про законодавство, яке злекшило би безцільну ролю судів і вязниць, бо карало би... невинних заздалегідь, тих, що можуть стати злочинцями.

Між парадоксами, розкиненими у книжці Папінія находимо неодну справді оригінальну думку, що не зродилась із самої охоти задивувати читача, приголомшити, пошантажувати. Історії — доказує він — повинні ми вчитись взад, від сучасности до старовини, бо тільки тоді можемо її зрозуміти; коли приглянемось близько нашому життю, побачимо, що ніщо не є нашою власністю — а ми, ціле наше духове та фізичне „я“ чужа власність: найглибша релігія людини — ідол, якому він найлекше та найчастіше поклоняється це його власне „я“; нема таких матеріяльних засобів ні сміливих учинків, завдяки яким людина могла би стати славна, коли конче забагне слави.

Папіні під злобною маскою Ґоґа вилив усю свою жовч, яка призбиралась у нього за вид безсилих спроб сучасного людства, щоби володіти собою розумно та щасливо. Зі сторінок його книжки почуваємо, що сам він тужить за наймогутнішим еліксіром: сильною волею. Важко провести межу між тим, за чим він тужить справді як людина, що прочитала багато книжок і передумала багато ідей і тим, що є тільки умовою акробатикою, паперовим ефектом. Цим він такий близький неодному з нас, бодай у деяких хвилинах, коли — пишемо.

—o—

Голод у Радянщині.

Бувший секретар Льойд Джорджа Ґарет Джонс, вертаючи з Радянщини до Англії, задержався в Берліні, де мав розмову з кореспондентом льондонської ґазети. У своїй розмові він сказав, що обійшов пішки значну частину України та інших радянських земель. Він говорить досить добре по російськи і це дало йому змогу розмовляти з ріжними людьми та довідатися багато такого, про що не вдалося йому довідатись з урядових джерел. Джонс каже, що на Рад. наступає голод, який своїми розмірами і жахливими наслідками перевищить навіть катастрофу з 1921 р., при якій згинуло кілька міліонів людей. Одночасно з голодом наступає й поважне безробіття.

В арештуванні англійських інжинірів Джонс бачить новий доказ розпучливого положення радянської влади. При кінці своєї розмови Джонс запевнив представників преси, що він бував у дуже багатьох селах і звідав 12 колгоспів. Скрізь доводилося йому чути ті самі слова й те саме прохання: „Дайте нам хліба, вмираємо з голоду!“

Зміняють заняття урядовців.

Радянська влада переводить реформу адміністрації, щоби підвищити працездатність урядів, обнижуючи одночасно їхні кошти. В останньому часі звільнено 154.000 урядовців, що мають тепер працювати як промислові робітники або на ріллі

Дальші японські затії.

На основі вісток з японських урядових джерел вибухло в провінції Джаґар у внутрішній Монголії повстання проти китайців. Японці заявляють, що на випадок поширення повстання і загрози японських інтересів, японські війська будуть приневолені війти до Джаґарі

За вдержання пляну Мусолінія.

РИМ, 6. IV. ПАТ. Велика фашистівська рада, що радила вчора під проводом Мусолінія, прийняла після довшої дискусії резолюцію, яка похвалює акцію шефа фашистівського уряду, що запевнює мир в Европі та розпочинає відбудову. Велика фашистівська рада заявилася за вдержанням основної й принципіяльної частини пляну Мусолінія. Рішення кінчиться висловом надії, що „нова політична атмосфера“ уможливить співпрацю навіть в господарській ділянці.

Англійсько-радянський конфлікт.

В палаті послів справа арештування англійських громадян у Совітах не сходить з порядку денного. Сер Джон Саймон запевняє, що англійський уряд дуже пильно слідкує за подіями.

(Укбюро Льондон.)

Політична візита в Римі.

БЕРЛІН, 6. IV. ПАТ. Поінформовані кола потверджують вістку про недалекий виїзд до Риму віцеканцлера Папена і міністра Ґерінґа. Папен має нав'язати контакт з ватиканськими колами в справі зміни становища католиків супроти нового німецького уряду. Мін. Ґерінґ хоче розмовитися з Мусолінієм, з яким заприязнився підчас свого торічного побуту в Римі.

Защо застрілили д-ра Беля.

ВІДЕНЬ, 6. IV. ПАТ. „Арбайтер Цтґ.“ повідомляє, що застрілений під Куфштайном д-р Бель був інформатором католицького щоденника „Дер Ґераде Веґ“ у Мінхені. Гітлерівці розвели вагітку на д-ра Беля за те, що він знав за багато тайн їхньої партії. Кажуть, що жив теж у зв'язках з Ван Ліббе, який підпалив Райхстаґ.

Палата льордів про переслідування жидів в Німеччині.

В останньому тижні обговорювали в палаті льордів між іншим і справу відносин у Німеччині. Льорд Сесіль заінтерпелював уряд у зв'язку з вістками в англійській пресі про прикрі переслідування жидів. „Ці події — говорив льорд Сесіль, — викликали велике занепокоєння в нашій державі, в якій живе багато тисяч жидів, підданих короля, які належать до найбільш мирних та перестерігаючих закони громадян. Наше особливше положення в Палестині накладає на нас обовязок журитися долею і недолею жидівських громадян...“

Після льорда Сесіля забрав голос маркіз Редінґ. Він подякував льордові Сесілеві за порушення цього важного питання і звернувся до уряду, як член жидівської громади в Англії, щоби уряд зробив усе, що тільки в його силах, щоби відвернути переслідування жидів в Німеччині. Ті переслідування — каже маркіз Редінґ — не звернені тому проти жидів, що вони у своїх руках зосередили торговлю чи фінанси, але тому, що вони жидівської раси.

В імені уряду відповів льорд Гейлшем (міністр війни). Він запевнив льорда Сесіля і маркіза Редінґа (бувшого віце-короля Індії), що англійський уряд вже вжив відповідних заходів. Англійський амбасадор у Берліні мав розмову в тій справі з німецьким міністром закордонних справ і може заявити, що розмова принесла вдоволяючі запевнення. Англійський уряд не може виступати з формальним протестом супроти німецького уряду, бо не було випадку нападу на жидів британських громадян. Зрештою, це справа така делікатна і такої великої ваги, що треба її дуже обережно трактувати.

(Укбюро Льондон.)

Нові протижидівські розпорядки.

БЕРЛІН, 6. IV. ПАТ. Бюро Вольфа повідомляє про нові протижидівські розпорядки в Німеччині. Повновласник уряду в Баденії приказав примусово післати на відпустку всіх жидів, занятих у державних і самоврядних установах та шкільництві. Баварський міністр фінансів Зібер наказав скреслити невиплачені досі і передбачені в бюджеті суми на жидівські релігійні цілі. В Кельні покликано спеціяльного комісаря, що має усувати жидівських торговців худоби і різників з торговиць і різниць. На основі повідомлення бюра Конті предсідник берлінського бойкоту, пос. Шульце заявив м. ін., що з бойкотової акції вилучено жидівські видавництва і часописи тому, що в головних видавництвах провід обняли націонал-соціялістичні комісарі, які упорядковують і чистять ті видавництва.

ПРОТИБІЛЬШОВИЦЬКІ РЕПРЕСІЇ В НІМЕЧЧИНІ.

МОСКВА, 6. IV. ПАТ. Московська преса повідомляє про нові протибільшовицькі виступи німецької влади, а саме, що ревідовано всіх тих, які входили або виходили із більшовицького корабля „Волков“ у гамбурській пристані. Хотіли навіть ревідувати більшовицького консуля Крумміна в Гамбурзі.

ПРОТИЖИДІВСЬКА АКЦІЯ В ДАНЦИГУ.

ДАНЦИҐ, 6. IV. ПАТ. Протижидівська акція гітлерівців виявилася в гострій формі на останньому торзі в Неттіху. Гітлерівці розкидали серед публики летючки, що взивали до бойкотування жидів і щоби оминали їх крамниці. В кількох місцях старалися перевернути будки жидівських купців.

По широкому світі.

— Міжнародня соціялістична конференція відбудеться на основі рішення екзекутиви другого інтернаціоналу в червні ц. р.

— Наслідком протижидівської акції з Німеччини до Польщі переселилося досі 12.000 жидів.

— У Гондурасі згоріло найважніше портове місто Теля. Втрати великі. Було багато жертв у людях.

— У Тулькові згоріла до тла велика радіостація.

— Данціґський сойм розвяжуть, а нові вибори розпишуть мабуть на 28. травня. Так гітлерівці могтимуть дійти до влади в Данцигу.

— Данціґський сенат постановив не зголошувати димісії та оставати при владі аж до нових виборів. Преса повідомляє теж, нібито має остати в силі розпорядок, що вільно відбувати прилюдні збори.

БІЛЬШОВИЦЬКА ПРЕСА ПРО ПАКТ 4-Х ДЕРЖАВ.

МОСКВА, 6. IV. ПАТ. Паризький кореспондент „Ізвестій“ повідомляє, що французька відповідь на англійську ноту в справі пакту 4-х держав є безпощадною критикою англьо-італійського пляну нового подiлу Европи.

БЕЛЬҐІЯ ТА ПАКТ 4-Х ДЕРЖАВ.

БРЮСЕЛЯ, 6. IV. ПАТ. Пакт 4-х держав, далі викликає велике затривоження в Бельгії. Преса слідкує пильно за переговорами, які відбуваються на цю тему в Парижі. Обговорюючи останні події в Німеччині часописи стверджують, що за кілька тижнів Німеччина знівечила все, що зуміла здобути за останні роки.

ПОЛЬЩА Й ПАКТ 4-Х ДЕРЖАВ.

ЛЬОНДОН, 6. IV. ПАТ. „Манчестер Ґардієн“ у статті „Польща та пакт 4-х держав“ пише, про розмову польського амбасадора з міністром Саймоном, яка відбулася в понеділок вечором. Амбасадор Скірмунт вказував, що з польської точки погляду в Европі, в якій правлять на основі принципів Ліґи Націй, виступ якоїнебудь ґрупи держав, щоби накинути свої постанови іншим членам Ліґи, є недопускальний. Польща не згодиться, щоби на неї впливали такими пактами й відмовилася би взяти участь у нарадах такої ґрупи держав, що ділала би без уповажнення Ліґи Націй.

Хто знає?

Редакція Української Загальної Енциклопедії у Львові вул. Чарнецького 26. звертається з проханням подати їй до відома дату народин *Устимовича Миколи*, отамана ради міністрів української держави і 1-го міністра в уряді гетьм. Скоропадського 29. IV. 1918, що помер у 1918 р.

Еміґраційні справи.

Важне для еміґрантів до Злучених Держав.

Еміґранти, що стараються за виїзд до Злучених Держав, мусять доконче мати запоручні листи від своїх свояків, що живуть в Америці. Всеж буває часто, що еміґранти приїзджають до Американського Консуляту у Варшаві та привозять лише закордонний пашпорт і документи, зазначені в карті вступу, а не мають грошевих запорук з Америки. Тому треба тямити, що Американський Консулят при видачі віз на віїзд до Америки, перевіряє точно маєтковий стан взиваючої особи та вимагає безумовно предявлення документів від американських банків, що стверджували би висоту вкладів, а також посвідок від працедавців із виказкою точного місячного зарібку осіб, що живуть в Америці. Отже жінки, що їдуть до своїх чоловіків, чоловіки — до своїх жінок, діти до батьків, або батьки до дітей, мусять безумовно мати з Америки вищенаведені запоруки, інакше не дістануть візи і будуть змушені вертати домів. Запоручні листи з Америки треба висилати або на адресу еміґрантів, або просто до Американського Консуляту у Варшаві. Торічні запоруки є неважні.

У справі свідоцтв моральности для еміґрантів до Злучених Держав.

Свідоцтва моральности, яких вимагає Американський консулят, мусять бути виставлені дотичним старостром, а не від громадського уряду або поліції. Не приймають теж свідоцтв, виставлених в громаді, а підтверджених старостом.

Хто може їхати до Бразилії.

До Бразилії можуть їхати: 1) ті, що мають поіменне візвання (termo de responsabilidade), виставлене своякими в Бразилії; 2) еміґранти без візвань, що крім оплати за переїзд мають показові суми 200 долярів від особи, від дітей до 12 років по 135 долярів. Ці гроші є запорукою, що еміґранти матимуть на прожиток, заки найдуть собі відповідну роботу. Корабельна карта до Бразилії коштує 950 зол. від особи вище 10 років, бразилійська віза 30 зол., транзитові візи йдуть на кошт корабельного товариства.

Хто може їхати до Арґентини.

До Арґентини можуть їхати: 1) ті, що мають афідавіти, виставлені в Арґентині, 2) що мають поіменні контракти праці, виставлені в Арґентині, а підтверджені в Буенос-Айрес, 3) реемігранти, що мають карту ідентичности і свідоцтво моральности, 4) родини еміґрантів, що їдуть на кольонію Кордоба. Ці останні користають з пільгових карт. Карта коштує 75 долярів від особи вище 10 років, віза арґентинська 45 зол. 70 гр. Найближчий транспорт до Кордоби поїде ймовірно у другій половині квітня.

Міжнародна вистава в Шикаго.

Хто хоче їхати на виставу в Шикаго, повинен звернутися за інформаціями, корабельними картами та прогульковими пашпортами на адресу: Еміґраційний Дім, Львів, ул. Вишневецьких 4. Перша прогулька лінії Гдиня-Америка виїде з Гдині 3. червня.

ЗАБОРОНИЛИ ВИДАВАТИ ЖИДАМ ПАШПОРТИ.

ЕСЕН, 6. 4. ПАТ. Гітлерівська „Національцайтунґ" повідомляє, що президент поліції в Дісельдорфі заборонив видавати пашпорти жидам німецьким горожанам. Крім того мають розглянути, котрі жиди, віроісповідання байдуже, одначе лише жидівського походження, мають уже пашпорти. Ті, що дістали вже пашпорти, не мають права виїхати за кордон.

—o—

БОЙКОТ ЖИДІВ У МЕМЕЛІ.

КЕНІҐСБЕРҐ, 6. 4. ПАТ. „Лієтувос Зініос" повідомляє з Ковна, що в Мемелі (Клайпеді) поширюють відозву, яка взиває бойкотувати жидів на території Мемеля.

—o—

ВТІКАЮТЬ ДО ГОЛЯНДІЇ.

ЕСЕН, 6. 4. ПАТ. „Ген. Анцайґер" повідомляє з Голяндії, що дається там відчувати масовий наплив жидівських утікачів із Німеччини. Поїзди над німецько-голяндським кордоном переповнені втікачами. На прикордонних стаціях урядують спеціяльні комітети для опіки над втікачами. Німецькі жиди поселюються переважно в більших містах: В самім Амстердамі поселилося досі около 1000 жидів.

—o—

ПАЦИФІСТ РАДИТЬ ФРАНЦІЇ ЗБРОЇТИСЯ.

ЛІОН, 6. 4. ПАТ. Проф. Ферстер, відомий німецький пацифіст, бувш. міністер Баварії у відчиті з'ясував теперішні відносини в Німеччині. Підкреслив небезпеку гітлеризму та вказував, що конче треба вдержувати збройну силу Франції для вдержання мира.

ЧАС БАЛІВ МИНУВ! Але добровільний даток для Рідної Школи замісць на баль можна післати в кожній хвилині. Зробіть це негайно і вишліть даток чеком Рідної Школи ч. 149.405, зазначивши: „Замісць Балю" і то без огляду на те, чи дістали „запрошення", чи через недогляд не дістали. Викази оголошуємо.

Міжнародні музичні конкурси.

У днях 4—20. травня ц. р. відбудеться міжнародній фортепяновий конкурс ім. Франца Ліста у Будапешті. Мета вшанувати память Ліста й дати змогу молодим піяністам (що не покінчили ще 30-го року життя) заграти перед комісією знавців, у якій засядуть найвизначніші музики світа. Крім цього для найкращих піяністів призначені нагороди від 300—3.000 пенго. Ближчі відомости: Budapest VI., Liszt Ferenc-ter 8.

Другий конкурс відбудеться у Відні від 26. травня до 16. червня ц. р. для співаків і піяністів. Вік від 16—30 літ. В нагороду роздасть комітет 20.000 шіл. Інформації: Wiener Festausschuss Wien VII. Messepalast.

Було б вказане, щоби наші піяністи й співаки поцікавилися цими конкурсами. *О. З.*

—o—

Концерт станиславівського хору „Думка"

Про виступи мужеського хору „Думка" з Станиславові були вже згадки у пресі з нагоди деяких концертів, у яких цей хор брав участь. Нині згадуємо знов про нього з нагоди статутового концерту „Думки" з дня 1. квітня. Програма концерту була зложена з трьох частин: у першій були оригінальні твори Лисенка (Гимн Зевесові), Стеценка (Рано вранці) та Колесси (Думка на часі й і нар. пісня „Гей там на горі"). Друга частина мала твори Шуберта (На ґондолі й Лісову серенаду) та Інґста (Прощання Неаполя). Третя частина складалася з народніх пісень в обрібці Колесси, Кошиця, Лисенка й Людкевича. Вже сам уклад і добір програми вказує на солідне підготування концерту та доволі стилеве складення програми, чого наші хори майже зравила не перестерігають. Само виконання пісень було зовсім точне та поважне. Хор зложений з 24 співаків, молодих голосів, звучить певно, повно та мягко й дається легко провадити диригентові, тим більше, що всі співають без нот. Щодо голосового матеріялу то переважають баси. Слідно поважну працю дириґента „Думки" п. Л. Крушельницького.

Поодинокі точки програми не полишали бодто до бажання; у першій частині слідна була трохи несмілість співаків, зате друга частина (Шуберт) була виконана бездоганно, хоч твори вимагали доволі богато вкладу праці співаків і дириґента. Публиці подобалася мабуть найкраще третя частина: українські народні пісні: твори ефектовні і легко зрозумілі (А хто бачив, Солоха, Журож моя, Ліщина та інші). Треба тільки вминати у повільних піснях непотрібного лучення тонів (нпр. у Пращанні Неаполя), що нагадує т. зв. ґлісандо. Також трохи живіщі темпа додають пісням більше життя. Між солістами у хорі звернули увагу п. Крушельницький П. і Чорнобіль. Фортепянову партію виконала п-на І. Ліськевичівна — музикально і дискретно. Хор виступив у нових народніх убраннях, так, що й для ока був він одноцільним. Публика виповнила салю. *О. З.*

—o—

З орґанізаційного руху.

ПОВІТОВА НАРАДА УНДО В КАЛУШІ.

Дня 18. III. ц. р. відбулася в Калуші повітова нарада УНДО, на яку прибули делегати з усіх майже сіл повіту у числі поверх 200.

Присутні на нараді посли Дм. Великанович і д-р Люб. Макарушка порушили у довших вичерпуючих промовах низку актуальних справ, зокрема про діяльність У. П. Р. на парляментарній і міжнародній арені, переведений шк. плебісцит і орґанізаційні справи, які присутні вислухали з великим заінтересуванням.

Вкінці мґр. Аронець виголосив реферат про потребу підтримування своєї преси та візвав до передплачування парт. органу „Свобода". Дискусія, що розвинулася над виголошеними рефератми пройшла назагал поважно і річево, а намагання одного-двох непокликаних дівоців викликати фермент на салі пройшли без відгомону. Нарадами проводили дир. „Укрбанку" Бадюк і д-р І. Сохацький.

НОВИНКИ

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Філія Союзу Українок у Львові повідомляє про Ширші Сходини в дні 7. квітня ц. р. (пятниця), год. 6. попол. в домівці С. У., Підвала 7/I. На порядку нарад: Звіт із поїздки п. пос. М. Рудницької на Конференцію Міжнародного Союзу для горожанських і політичних прав жінки, в Марсей. Приявність членів обовязкова! Гостям раді! 1686 2-2

— Вечір української ремісничої молоді влаштовує Т-во „Зоря" в неділю, 9. квітня ц. р. у великій салі Ремісничої Палати (Стрілецька площа) у Львові. У концертовій частині вечора візьмуть участь п-і І. Шмериковська-Приймова, д-р Василь Тисяк і д-р Н. Нижанковський. Початок свята в год. 6. вечором.

— Гуцульська вистава в Коломиї. В салі Народнього Дому в Коломиї відкрито виставу ручних робіт і виробів гуцульського домового промислу. Інавґураційну промову виголосила сенаторка Кисілевська. Після закриття вистави, що потреває три дні, експонати будуть вислані на світову виставу в Шикаґо.

— Арештування. В Трускавці арештовано члена Сокола й інших українських товариств Осипа Біласа, свояка повішеного в грудні м. р. Василя Біласа. Перед арештуванням 12 постерункових перевели в його мешканні ревізію під проводом ком. Віндака.

— Новий український орган на Закарпатті. В Мукачеві на Закарпатті виходить з днем 1. квітня ц. р. український селянсько-освітньо-господарський місячник „Світло". На зміст часопису складаються статті господарські, правничі, культурно-освітні, легкі оповідання й вістки з освітнього життя Підкарпаття. Передплата: 12 ч. к. річно. Видає „Світло" філія „Просвіти" в Мукачеві (вул. Коменського ч. 99).)

— Костел для чотирьох римо-кат. родин мають збудувати у Вівсю, пов. Підгайці. Площу під костел, що лежить напроти могили УСС., подарував дідич Коморовський. В селі оснувався вже комітет будови костела.

— Не дайте себе натягати. Ходить по Львові якийсь молодий тип, літ коло 20, низький бльондин, чешеться догори. Подає себе за Осипа Шептяка з Самбора, сироту і т. д., який, мовляв, відбуває або хоче відбувати новіціят в монастирі оо. Василіян в Крехові. Деколи хоче продавати часописи, але брак йому капіталу. Покликується на визначних духовних і світських громадян і бере що дадуть. При нагоді позичає гроші, книжки, чи інше. Як нас інформують, оо. Василіяни рішучо заперечують його духовне покликання. З другої ж сторони довідуємось, що пан цей вже від кількох років живе тим способом і живе незле. З огляду на кризу і зменшену жертвенність нашого і так вже збіднілого громадянства треба би звертати більшу увагу на це, кому дається, щоби цей акт добродійности не зродив таких галапасів, як вище згаданий добродій, який з жебранини чи натягання людей зробив собі звання.

— Консумція пива впала. В місяці березні ц. р. консумція пива в Польщі дійшла до 75 тисяч гектолітрів. В порівнанні з березнем минулого року, коли випили 104 тисяч гектолітрів пива, спадок консумції виносить 257.8 проц.

— З Українського Гігієнічного Т-ва. На загальних зборах У. Г. Т. дня 19. березня 1933 р. вибрано такий виділ: проф. д-р Маріян Панчишин голова, Іван Герасимович заст. голови, д-р Софія Панькевичівна секретар, п-і Филиповичева скарбник, д-р Степан Кривокульський господар, д-р Олександер Подолинський д-р Софія Парфанович, д-р Осип Берест і мед. Сташків — члени Виділу. До ревізійної комісії увійшли: д-р Степан Федак, д-р Маріян Стахурський, д-р Тит Бурачинський і д-р Максим Музика. До мирового суду увійшли: през. Володимир Децикевич, радн. Роман Сосновський і дир. І. Громницький.

— Замітний обіжник шкільної влади. Кураторія львівської шкільної округи видала дня 17. лютого ц. р. (Дневник Кураторії ч. 3 з 25. III.)

ВІДГУКИ ДНЯ.

Загадочне пророцтво

Сонце хилилося до заходу і червоним золотом заливало степ. На високім кургані сидів віщун Вернигора, одною рукою придержував ліру, а другою прислонював очі. Довга борода маяла на вітрі як татарський бунчук.

Біля Вернигори зібрався гурт селян і в німім ожиданні переступав з босої ноги на ногу. Зовсім як на образі Матейка...

Селяни знали, що при заході сонця Вернигора любить сказати віще слово.

І Вернигора сказав...

Вдивився на захід, кудись поза Случ і Савур-Могилу і промовив:

— Бачу місто на гнилій ріці. А в тому місті бачу великий дім на гнилій вулиці. А в тім домі бачу брудні коридори, задимлені кімнати, а про „і так далі“ то й говорити важко. Окрім цього чую цвіль... Людей там як мурашок у муравлищі. Товпляться, пхаються, стають собі на нагнітки, падуть, встають, сперечаються, один одного зі сходів скидає...

Замовк віщий старик, буйну голову на широкі груди звісив, очі бровами накрив і тяжко дихав.

А народ ждав з запертим віддихом і переступаючи з ноги на ногу. Все вказувало на те, що віщування ще не скінчене.

Вернигора підніс голову і знову вліпив очі у західні обрії.

— Во істину кажу вам: Доки ці люди не вийдуть з гнилої вулиці і з цього темного дому, доти їм не блисне сонце...

Заграв на лірі на знак, що віщування скінчене, потім зажив нюх табаки, пчихнув і поважом поправцював кудись у степи.

А народ ще довго стояв біля кургану і гомонів. Що значили і до кого відносилися віщі слова чоловіка божого. Не знали ґеоґрафії не то світа, не то Европи, але навіть своєї землі. Че дивниця!.. Атже три сотні літ пізніше їхні нащадки теж не були биті в тій дисципліні і заводили ріжні республіки до пашківської волості включно.

Читаючи недавно те пророцтво Вернигори, я не міг опертися переконанню, що віщун мав на думці Львів, Руську вулицю і хто зна, чи не каменицю „Просвіти“.

Коли справді так, то ми недалеко сходу сонця. Атже нема місяця, щоби хтось не покинув українського ґетта і не перенісся на ширший простір. Видавництва, редакції, товариства, банки...

Навіть матірне Т-во „Просвіта“ злізло вже на поверх нижче.

Ще рік, ще два, нехай ще десять — і Руська вулиця буде мати... неоправдану назву.

Як гарно булоб!

А ще краще, колиб її перезвали на Сусідську, з огляду на велику скількість сусідських товариств, поміщених на цій вулиці.

Галактіон Чіпка.

обіжник, в якому стверджує, що при уладжуванні обходів, представлень, літературних вечорів і т. п. для шкільної молоді не все дбають про те, щоби зміст вистави і характер торжеств визначався визначними виховними цінностями, та культурно ділав на молодь. Тому кураторія припоручає пильно дбати, щоби шкільні свята, вистави і забави, орґанізовані при участи молоді в школі або поза школою, не ображали релігійних і національних почувань учнів та не впливали відемно на співжиття молоді ріжних віроісповідань чи народностей. Думаємо, що українська молодь і учительство приймуть цей обіжник з вдоволенням до відома, бажати би тільки треба, щоби підлеглі органи кураторії точно до нього примінилися. Про всякі надужиття слід доносити кураторії.

— **Хто виграв на льотерії?** В 26-ім дні тягнення Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 15.000 зол. на ч. 88616; 10.000 зол. на ч. 81936; 5.000 зол. на ч. 31875*, 66733, 86115, 125343; 2.000 зол. на ч. 7837, 13514, 30130, 38239, 44318*, 18226, 47109*, 49638, 55316, 72992, 128895, 129158, 143876; 1.000 зол. на ч. 834, 7325, 9884, 13379, 14517, 22925, 24318, 18832, 32696*, 35343, 36215*, 49805, 52443, 64346*, 74414, 79940, 83584, 87459, 92644, 94676, 98605, 100043, 104539, 107151, 116473, 132948*, 135692, 141984, 144814*. На числа, означені звіздками, впали крім виграних премії.

— **„Контрольори“ долярівок.** До відомої артистки львівських театрів Каспровичевої (вул. Шевченка ч. 10) прийшло двох людей. Представилися як службовці Банку Польського, що мають контролювати долярівки, бо багато власників долярівок, на які впали виграні, не зголошується по відбір грошей. Артистка повірила їм і дала до сконтролювання шість долярівок. „Контрольори“ сконтролювали так долярівки, що дві забрали для себе.

— **Допомога погорільцям.** Пишуть нам із Турчанщини: Зараз після великої пожежі в Ясінці Мас. пов. Турка вислав львівський воєвода Беліна-Пражмовський свого відпоручника, який прибув на місце в супроводі делеґата староства з Турки, щоби провірити причини і розміри катастрофи. Турчанське староство замовило в місцевій пекарні 400 кг. хліба, який вже на другий день роздано між погорільців. Крім того прислано 7000 кґ. збіжа і 100 кґ. соли, а для дітей 200 пачок консервової кави, якими обділено нещасні жертви пожежі. Дня 21. березня виделегував воєвода начальника виділу суспільної опіки до Ясінки, щоб провірив положення погорільців та зложив йому після повороту докладний звіт. Рівночасно переслав воєвода 1500 зол., які передано місцевому комітетові до розділу між погорільців. Окремим обіжником звернувся воєвода до підчинених йому староств з завивом уладити збірки для нуждарів. З признанням треба зазначити, що теперішній воєвода Беліна-Пражмовський занявся щиро долею нещасних погорільців і старається облегчити їх недолю, за що місцевий допомоговий комітет складає в імени погорільців п. воєводі і п. старості в Турці н/Ст. щиру подяку. — **Допомоговий Комітет погорільцям в Ясінці М.**

— **Покуття не надається під управу тютюну?** З Коломиї повідомляють, що досвідна стація управи тютюну в Пядиках має бути перенесена з огляду на невідповідний (?) ґрунт до Пулав. На уладження тієї стації уряд видав свого часу два міл. зол. На її місці мають зорганізувати рільничу школу.

— **Ріжні вістки.** В Мелні пов. Рогатин найшли тіло Івана Осташевського на подвірі його загороди, застріленого з рушниці. — За кольпортажу летючок УВО засуджено у Львові Н. Куклу на 1 рік вязниці. — В Коломиї арештували Капла Хащевського, що напав на лікаря д-ра В., домагаючись безплатної ординації.

— **Халепа з приводу одної жидівської демонстрації.** У звязку з нотаткою п. н. „Жиди бють за Гітлера“, поміщеною за польською пресою в „Ділі“ з 4. ц. м. п. Ярослав Онуферко написав нам таке вияснення: „Тому, що нотатка торкається моєї особи, заявляю, що справа малася трохи інакше. Для точности подам короткий хід інциденту: В понеділок мин. тижня, коли я переходив вулицею Леґіонів, окружила мене юрба жидів, що робила демонстрації і викрикала погрози проти Гітлера. Крім того можна було чути оклики: „Хай живе поліція“, „Геть з Коновальцем“, „Хай живе маршал“ і т. п. Хотячи видобутися з юрби, перепросив я коло кіоску від сторони вул. Леґіонів кількох людей. Коли це не помогло, крикнув я тільки: „набік“, а не: „Хай живе Гітлер“, і відтрунув кількох осіб, що мене окружали. В тім моменті посипалися на мене грудки снігу, перемішаного з болотом (сніг ще лежав тоді на купах біля хідників, приготований на вивіз до каналів). На те я зареаґував, ударяючи кількох з юрби легко в груди. Демонстранти кинулись тоді на мене з палицями, ножами і боксерами. Я почав боротися, відбиваючи удари ногами і руками. На щастя обійшлося тільки на розбитті мені носа. Тоді арештував мене комісар поліції, зачувши погрози, кидані демонстрантами в мою сторону: „Гітлер, Гітлер“ і думаючи правдоподібно, що я кричав: „Хай живе Гітлер“, в асисті чотирьох постерункових, які слідили за демонстраціями, а тепер збіглися на вид бійки. Щойно після того демонстранти почали переконувати постерункових, що я кричав: „Хай живе Гітлер“. Згодом юрба пішла в сторону ринку, переходячи коло Віденської каварні та кидаючи ріжні оклики за і проти. Між іншими чув я, як якийсь тип голосно радив вибити при тій нагоді в „Маслосоюзі“ шиби. Коли юрба перейшла, відпровадили мене постерункові на поліцію. В 9. год. веч. після списання протоколу і переведення в моїм мешканні ревізії, випустили мене на волю, зазначуючи, що в тій справі буде розправа та, що я заплачу 500 зол. кари або відсиджу два тижні в тюрмі. Також зазначую, що я не є студентом політехніки і взагалі не маю вже зі школою нічого спільного та ще раз повторяю, що: „Хай живе Гітлер“ я не кричав, раз тому, що, належучи до демократичної партії, я не є приклонником Гітлера, а по друге тому, що крикнути без причини „Хай живе Гітлер“ може на мою думку тільки німець і то з гітлерівської партії, а не українець, який знає, що український нарід може дійти до значіння тільки завдяки власним силам, не оглядаючися на заграницю. Може так крикнути також хтось з іншої національности, але пяний, який не знає, що за оклик в честь Гітлера може заплатити 500 зол. кари, а не чоловік поважний, при здорових змислах, який не має в тім ніякого інтересу. — **Ярослав Ігор Онуферко,** Львів, вул. Ґенінґа 8.

— **Експорт пива до Америки утруднений.** З днем 7. квітня ц. р. дозволений експорт пива і вина з максимальною містотою 2.3 проц. алькоголю до Зл. Держав. Америкнаська влада, як звичайно, наложила мито у висоті 1 доляра від ґальону або 27 дол. від гектолітра. Разом з іншими додатками імпортоване до Америки пиво обтяжене 32 долярами від гектолітра. На основі обчислень фаховців продажна ціна пива не може перевищати 1 дол. за літр і це утруднить значно експорт більшої скількости пива до Зл. Держав.

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В суботу дня 8. ц. м. в год. 19. відбудуться в домівці товариства сходини членів з відчитом д-ра Е. Дурделли: „Причинок до терапії деяких форм туберкульози шкіри“.

— **Українська Порадня для вибору звання у Львові** приймає членів щодня від 11. до 13 год. в канцелярії Головної Управи Рідної Школи (Ринок 10/II).

Дописи.

СТАРОСАМБІРЩИНА.

Концерт у честь Т. Шевченка у Ст. Самборі, відбувся 2. квітня. Програму виповнили: точки місцевого мішаного та мужеського хору під орудою п. вана Вовчика; реферат п. А. Вовчика; інсценізація „Льоху“, у яку багато праці вложила п-на Юля Кархутівна, виступ місцевої смичкової орхестри під орудою п. І. Вовчика; та дві деклямації: п-ни Стефи Тисовської (фрагмент з „Наймички“), та маленького Влодзя Федака. Окремі брава дістав місцевий мужеський хор. Старосамбірщани могли би подумати про будову нової салі, тимбільше, що сама направа старої коштує досі більше як 50.000 зол.

Концерт у честь Т. Шевченка в Лужку Горішнім, відбувся дня 26. III. в новопибудованій, гарній, мурованій домівці кооперативи. На програму зложилися: хорові точки дуже гарно вишколеного місцевого мішаного хору під орудою о. Ю. Татомира; дуже гарне вступне слово парубка Тимка Канича: реферат студ. О. Татомира; дpoaктівка „Слідами Тараса“ і деклямації. Пєсу „Слідами Тараса“, віділграла дітвора місцевої дитячої бібліотеки, яку веде студент О. Татомир. Незвичайно інтеліґентна гра отих 12-14-літніх бойчуків, зробила на всіх присутніх незвичайно гарне враження.

Розвязання „Сокола“. Львів. воєвідство розвязало „Сокіл“ у Лужку Горішнім, подаючи як причину, що „Сокіл“ „орґанізував боївки“, „уряджував маніфестаційні походи“, „вправляв на військовий лад“ і т. д. Проти цього внесено відклик.

Заборона шкільній дітворі брати участь у концертах у честь Т. Шевченка. Таку заборону видало староство у Турці, на внесення шкільного інспектора, для дітвори сіл: Лужок Горішній і Бусовисько.

—o—

СПОРТ.

СТЕП — БІЛИЙ ОРЕЛ І Б.

Змагання тов. відбудуться в неділю, 9. ц. м. в год. 9-ій рано на горищі Білого Орла на Клепарові.

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 6. квітня год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор“.

Субота, 8. квітня год. 7.30 веч. „Викрадення зі Сераю“ оп. Доніцетія (премієра).

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 7. квітня год. 7.30 веч. „Михася та її мати“.

Субота, 8. квітня год. 7.30 веч. „Михася та її мати“.

Кіна.

АДРІЯ: „Король прерій та чорний мустанг“ (Том Мікс).
АПОЛЬО: „Всім вільно кохати“.
АТЛЯНТИК: „10-ий любко“ (Анні Ондра).
КАСІНО: „Маски д-ра Фу Манчу“ (Борис Карлов).
КОЛІСЕЙ: „Чотирьох волоцюгів“, ревія „Коли військо йде, банда грає“.
КОПЕРНИК: „Мумія“.
МАРУСЕНЬКА: „Мумія“.
МІРАЖ: „Доктор Джекиль і містер Гайд“.
ОАЗА: Нечинне.
ПАЛЯС: „Переживання одної ночі“, „Розвіз в одній хвилині“.
ПАН: „Райський птах“ і ревія
ПАСАЖ: „Кохання злочинця“ та „Фліп і Флап у чужинній легії“.
ПРОМІНЬ: „Король Парижа“, „Веселий вдовець“.
СТИЛЕВЕ: „Тайна 6-х масок“ і ревія.
УТІХА: „Душогубство при вул. Морг“ і ревія.
ХИМЕРА: „Бльонд Венус“ (Марлена Дітріх).

Закордонне радіо.

Пятниця, 7. квітня 1933

Мор. Острава (263,8) 12.30, 20.00 Концерт, **Барі** (269,4) 20.30 Оп. музика, **Міляно** (331,4) 21.00 Концерт, **Лайпціг** (389,6) 20.00 „Княжна чардаша“ оп. Кальмана, **Білгород** (429,7) 15.30 Нар. музика (гармонія), **Рим** (441,2) 20.45, 22.00 Концерт, 21.30 „Кароліна“ ком. Ференца Герцега, **Лянгенберг** (472,4) 20.00 Вес. вечір, **Брюселя** (509,3) 18.45 Моцарт, **Мінхен** (532,9) 16.00 Спів у супроводі лютні, 19.25 Вес. авдиція, **Будапешт** (550,5) Військ. оркестра, **Харків** (937,5) 9.00 Гумор, сатира, 10.00 Концерт для дітей, 13.50 Солісти, 15.10 Етногр. концерт, 17.40 Мист. авдиція, 18.30 Концерт, 19.00 Симф. концерт із Української Фільгармонії.

Субота, 8. квітня 1933.

Братислава (279,3) 16.10 Концерт, 18.15 Гармонія, **Бреславя** (326) 20.00 Вес. програма, **Міляно** (331,4) 20.45 „Княжна Голівуду“ оп. Ранцата й Льомбарда, **Штрасбург** (345,2) 16.00 Концерт, **Штутгарт** (360,6) 10.40 Пісні, 13.00 Спів, 18.40 Пісонька й танець Шварцвальду, 20.15 „Каліостро у Відні“ оп. Й. Штравса, **Гельсінгфорс** (368,1) 18.40 Спів, **Берлін** (419) 20.00 Вес. опера, **Білгород** (429,7) 16.00 Нар. пісні, 16.30 Спів, **Брюселя** (509,3) 20.00 Вальонський фолькльор, **Відень** (518,1) 15.55 Пісні, 20.35 Оп. фантазії, **Харків** (937,5) 9.00 Оп. музика, 10.00 Музика, рецитації, 13.50 Квартет, 15.10 Фортепян, 18.10, 21.30 Концерт, 19.00 Концерт із театру „Березіль“.

Львівське радіо.

Пятниця, 7. квітня 1933.

9.45 Богослуження з Волоської церкви у Львові, 12.10, 15.48, 18.25, 22.50 Грамофон, 15.35 Для дітей: „Весна на ставі“, 16.40 „Хліб у житті людини“, 17.00 Камер. концерт, Ол. Корнелівна (сопран), фортепян, флет, обой, кларнет, 18.00 Для матуристів: „Справа форми в світі організмів“, 19.00 Діяльоги про книжку, 19.30 Відчит „Ант. Лянге“, 22.40 Спорт.

Субота, 8. квітня 1933.

12.10, 16.15 Грамофон, 13.15 Шк. поранок, 15.15 Господарський комунікат, 15.35 Для молоді „Мандрівка зоряними шляхами“, 16.00 Фортепян, 16.20 Для матуристів: „Історія“, 18.00 „Символізм як причина безконечности життя“, 16.40 Про Бертранда Руселя, 17.30 Концерт, 17.40 Відчит, 18.25 Легка музика, 18.55 Здеклясування, 19.10 Всячина, 19.30 На овиді, 20.00 Легка музика, 22.05 Шопенівський концерт, 22.40 Весняні настрої добрячого зольога, 23.00 Танк. музика.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар в позабіржевих оборотах 8.87.75.

Золото: Доляри 9.06—9.08, франки 36—36.40; корони 37.30—37.80, дукати 83.90—84.30.

Срібло: Корони 0.29, фльорени 0.72, рублі 1.28.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Транзакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.50, 124.81, 124.19; Данціг 174.25, 174.66, 173.82; Голяндія 360.25, 361.15, 359.35; Льондон 30.52—30.49, 30.65, 30.35; Нюйорк кабель 8.91.8, 8.93.8, 8.89.8; Париж 35.09, 35.18, 36.00; Швайцарія 172.30 172.73, 171.87; Італія 45.72, 45.94, 45.50; Берлін 211.25.

Акції.

Банк Польський 72.50.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. паритет 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	32·—	32·50
Пшениця збірна	29·25	29·75
Жито одноціле	15·25	15·50
Жито збірне	14·50	14·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·50	14·—
Ячмінь на мливо	11·25	11·50
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	11·25	11·75
Кукурудза краєва	16·00	16·50
Бараболя промисл.	3·—	3·26
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	14·—	15·—
Фасоля краса (з мішк.)	17·—	18·—
Горох пів-Вікторія	22·—	24·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	10·—	10·50
Вика чорна	9·50	10·—
Вика сіра	8·—	8·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	11·50	12·—
Льон	37·—	39·—
Лубін синій	8·25	8·75
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	5·90	6·—
Висівки пшеничні	6·—	6·25
Пшоно	29·—	31·—
Просо краєве	17·50	18·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за	75·—	80·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—
100 кг. льоко Львів	**від**	**до**
Пшениця двірська	33·50	34·00
Пшениця збірна	30·75	31·25
Жито одноціле	16·75	17·—
Жито збірне	16·—	16·25
Ячмінь на мливо	12·75	13·—
Овес збірний	12·—	12·50
Мука пшен. люксусова	60·50	61·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип уряд.	33·50	34·00
Висівки житні	6.—	6·25
Висівки пшеничні	8·00	8·50
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	38·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·5[illegible]

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платня кооперативам дня 6. IV.: масло 3.40, молоко 19, сметана 90, яйця 3.—. Тенденція на масло зинжкова, на молоко і яйця удержана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Дня 7. квітня н. р. в год. 6 в. відбудеться вокально-музичний концерт в руханковій салі заведення СС. Василіянок при вул. Потоцького 96. Дохід призначений на будову церкви. 1684 3—3

В память 90-их роковин народження норвеського композитора Едварда Гріга відбудеться в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 5-ій попол. Вечір з творів композитора у виконанні елевів Вищого Муз. Інституту ім. М. Лисенка. Музичну продукцію попередить вступне слово проф. д-ра Бориса Кудрика. Вступ вільний. Ціна програмки 30 сот. 1694

Заходом „Товариства Катехитів“ у Львові відбудуться Реколекції для панів в днях 8., 9., 10., 11. квітня в Семинарській церкві у Львові при вул. Коперника ч. 36. Перша наука в суботу 8. IV. в год. 6.30 веч. Св. Сповідь в середу в 6-ій год. веч. Св. Причастя в четвер 12. IV. в годині 7.30 рано. 1693

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Згідно з вимогою § 49. т. 2. статуту проголошуємо

ЗВИЧАЙНИЙ ЗАГАЛЬНИЙ ЗІЗД „РІДНОЇ ШКОЛИ“

Українського Педагогічного Товариства, який відбудеться у Львові дня 24. квітня 1933 р. (понеділок) в салі при Стрілецькій площі ч. 8. (Доїзд з Головного двірця трамваєм 1 до Ринку, або 5 до Краківської площі).

Денний порядок:

1) Відкриття Загального Зізду. 2) Верифікація протоколу останнього Загального Зізду. 3) Звіт Головної Управи з діяльности за рік 1931-32 про стан шкіл народніх і захоронок, учительських семінарій, гімназій, фахових шкіл Рідної Школи, про організаційні справи, підприємства, касове й білянсове замкнення за 1931-32. 4) Звіт Контрольної Комісії та ухвали у справі абсолюторії Головній Управі. 5) Реферат на тему „Проблема розбудови шкільництва, нові програми навчання й виховання у звязку зі шкільною реформою“ (виголосить інсп. В. Кузьмович). 6) Реферат на тему „Психотехніка“ та її практичне прикладення в порадництві для вибору звання“ (інж. Роман Білинський). 7) Вибір управних органів Т-ва: а) голови Т-ва (§ 42), б) 18 членів Головної Управи і 6 членів на їх заступників (§ 42), в) 5 членів Контрольної Комісії і двох їхніх заступників (§ 45), г) 5 членів Розємного Суду (§ 47). 8) Ухвалення річної вкладки. 9) Внески й запити.

Початок Заг. Зізду 9. година рано.

Право участи з рішаючим голосом мають відпоручники Кружків, вибрані Загальними Зборами Кружка (§ 26, уст. 4) та по одному відпоручникові від Ради уконституованих Повітових Союзів Кружків (§ 50). На кожних 50 членів Кружка припадає один відпоручник. Кожних 25 членів нової 50-ки вважатимуть за повну 50-ку. Кружок може мати найбільше 15 відпоручників, а мусить мати найменше одного (§ 26 і 50 статуту).

Відпоручники являються з писемними уповноважненнями від свого Кружка (§ 26). Передача уповажнення на іншу особу недозволена.

Якщо в год. 9. не буде на салі вимаганого статутом числа відпоручників (100), то в 10 год. передполуднем відбудеться Загальний Зізд Товариства в тій самій салі і з тим самим денним порядком, без огляду на число присутніх відпоручників (§ 52 статуту).

Наради, реферати та дискусія будуть відбуватися в українській мові.

В 8. год. рано відправиться в церкві Успенія Пресв. Діви при вул. Руській Богослуження за померлих Членів.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ
Ілля Кокоруда вр. голова,
Д-р М. Коновалець вр., секретар.

XV. ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ ПРИВАТНИХ СЛУЖБОВИКІВ „СУПРУГА“

відбудеться у Львові **дня 23. квітня в годині 9-ій рано в салі Т-ва „Бесіда“ вул. Рутовського ч. 22** (Народній Дім), з таким порядком нарад: 1. Відкриття Збору і вибір голови Збору. 2. Верифікування протоколу з останнього Загального Збору. 3. а) Загальний огляд діяльности в р. 1932. б) Касовий звіт за 1932 рік. 4. Звідомлення з праць комісій. 5. Звіт Провірної Комісії з провірки діло- і книговодства за 1932 рік. 6. Дискусія над звітами і принятя внесення в справі абсолюторії для Головної Ради і Провірної Комісії. 7. Вибір голови, 11 членів і 6 заступників членів Гол. Ради і 5 членів Пров. Комісії. 8. Усталення висоти членської вкладки на 1933 рік і ухвалення бюджету та пляну праці. 9. Внесення і запити. 10. Замкнення Загального Збору. — Якщо в означеному часі не явиться на Зборі одна третя частина всіх членів, потрібна до правосильности нарад, відбудеться в годині 10 рано того самого дня в тій самій салі і з тим самим порядком нарад другий Загальний Збір, який рішатиме без огляду на число присутніх на Зборах членів. — Право участи в Загальнім Зборі має кожний член, що вирівняв членські вкладки по кінець місяця січня 1933 року (§ 10 статуту). У Загальному Зборі Союза беруть участь усі члени особисто або через повновласників, як під а) і б): а) членів Союза, що замешкалі в місцевості, де відбудеться Загальний Збір Союза можуть заступити повновласники одначе з тим, що повновласник той може заступити на Зборі крім себе лише двох членів Союза; б) члени Союза, замешкалі в інших місцевостях можуть бути заступлені через повновласників, якими можуть бути місцеві члени Союза, або й інші його члени. В першому випадку повновласник може заступити крім себе 10 членів, в другому — двох членів. Правні особи заступають на Зборі законні повновласники (§ 14 ст.).

Львів, дня 2. березня 1933 року.

Головна Рада „СУПРУГА“.

Присилайте передплату!

Подяка.

Невблаганна смерть ненадійно вирвала зпоміж нас дня 17. березня 1933 р. нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. о. **Тому Бородайкевича**, емер. катехита в Тернополі, полишаючи нас у важкій жалобі і смутку, в якому зазнали ми особисто і письменно так багато співчуття, потіхи і чемностей від численних ближчих і дальших наших знайомих, яким складаємо оцим нашу найщирішу подяку.

Передовсім дякуємо Впрп. о. Ст. Ратичові, катихитові, за часті відвідини і потішення Найдорожчого Покійника та поміч Йому Найсв. Тайнами, за влаштування похоронів, а також за піддержку нам і слова потіхи; В. П. П. Д-ру Вол. Чубатому за всі можливі зусилля вдержати при життю; відтак Впрп. о. Канонікові Вол. Громницькому за передостанні відвідини Покійника, улаштування, провід і торжественну відправу похоронів, які зібрали багатотисячних учасників у винятково чудовім весняним дні сумних похоронів; усім місцевим і позамісцевим Впрп. Отцям Духовним, зокрема Впрп. о. Канонікові Ратушному, місцевому лат. пароховi і Впрп. Отцям лат. обряду за похоронні відправи, молитви і Служби Божі та провід Найдорожчого Покійника на місце вічного спочинку; О. Сов. Т. Сембаєві, катихитові, за жалібну проповідь у церкві, а о. Ст. Вонсові, пароховi Ігровиці, за нестримні прощальні слова вдячности ученика над могилою Покійного учителя-катихита; В. П. П. Ст. Шутовському, управителеві церк. хору, всім Членам хору і Дякам за звеличання похоронів величавим співом; хорові укр. коед. гімназії Р. Ш. під орудою В. П. П. проф. Т. Ковальського і хорові учеників III-ої гімназії під орудою В. П. П. проф. Поплавського; ВП. ПП. Директорам: Кужилеві, Лещинському і Питлеві, всьому ВП. Учительському Зборові місцевих шкіл і гімназій, усій шкільній, гімназійній Молоді, яка під проводом своїх ВП. ПП. Директорів і ВП. Учительського Збору брала збірну участь у похоронах; всім церковним Брацтвам і Товариствам, зокрема Марійському Брацтву Пань і Слуг, що з церковними прапорами і світлом у руках віддавали останню прислугу свому основникові і першому провідникові; всім Вірним нашої парохії, всім ВП. Громадянам, Мешканцям нашого міста, всім з близької і дальшої околиці, всім, що нас відвідували, устно і письменно потішали, співчували в нашім горі, всім, що непроглядною масою брали участь у похоронах, причинились або бажали причинитись до їх звеличання, всім, хоч їх не знаємо, складаємо найщирішу подяку і просимо Бога, щоб всіх труд і добру волю сторицею нагородив.

Тернопіль, у березні 1933 р.

Юліянна, дружина,
Лев, Іван, Роман і Николай, сини.

П. С. К. у Тернополі отсим оголошує
КОНКУРС
на крамаря до коопер. крамниці на селі.

Умови: вистарчаюча освіта (не менше народньої школи), добра практика і уміння поводитися по кооперативному з людьми, а також сприт і охайність. Бажане знання як вести хор або оркестру.

Оферти з докладним описом життя і дотеперішньої праці висилати на імя Дирекції ПСК. у Тернополі, вул. Міцкевича ч. 11. 1690

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.